

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นประชากรที่มีคุณภาพ อันจะเป็นรากฐานในการช่วยส่งเสริม การพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดี ดังที่นักวิชาการการศึกษา เช่น ลิปปนนท์ เกตุทัต กล่าวว่า "การจะพัฒนาประเทศไม่ว่าทางด้านเศรษฐกิจ หรือสังคม จะบรรลุสำเร็จได้นั้น ย่อมอาศัยพื้นฐานทางการศึกษาของพลเมือง ซึ่งเป็นทั้ง ผู้ผลิต และผู้บริโภค เป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง การจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น ต้องอาศัยทรัพยากรทางการบริหาร ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญ 4 ประการคือ คน (men) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และการจัดการ (management) ในบรรดาทรัพยากรเหล่านี้ เงินหรืองบประมาณ เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร หากองค์กรใดมีความพร้อมด้านการเงินจะประสบผลสำเร็จในการบริหารงานเกือบทุกด้าน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ประกาศใช้ในปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดทำและบริหารงบประมาณ โดยกำหนดไว้ใน หมวด 8 ว่าด้วยทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา ตั้งแต่มาตราที่ 58 ถึงมาตราที่ 62 ซึ่งรายละเอียดของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในหมวดนี้ ว่าด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการจัดสรรทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยการระดมทรัพยากร ได้กำหนดหลักการให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษา ภาษีเพื่อศึกษานี้เป็นมาตรการใหม่ นอกเหนือจากการจัดเก็บภาษีตามปกติทั่วไป ที่นำมาใช้ด้านการศึกษาอยู่แล้ว ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน จัดการศึกษาโดยรัฐจะสร้างแรงจูงใจ ด้านการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีให้ และส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล สามารถจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาได้ ส่วนสถานศึกษาที่ไม่เป็นนิติบุคคล ก็สามารถหารายได้และผลประโยชน์ได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 35 - 39) ดังนั้นจากผลของการใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว จะทำให้ภารกิจด้านการบริหาร และการจัดการเกี่ยวกับการเงินและการบัญชี ของสถานศึกษาต่าง ๆ จะเพิ่มปริมาณมากขึ้น

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการเงินและบัญชี ทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ ตามอำนาจหน้าที่ โดยตรงของโรงเรียน และตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานเกี่ยวกับการเงินและบัญชี เป็นงานที่ให้บริการ ซึ่งต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ตามมติคณะรัฐมนตรี จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายธุรการ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี จะต้องสนใจและศึกษา ระเบียบ วิธีปฏิบัติให้เข้าใจองค์แท้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดเกิดขึ้นได้ (วีระศักดิ์ บุตรศรี, 2531, หน้า 12) แนวทางการปฏิบัติการเงินโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ หรือเงินรายได้แผ่นดิน มีแนวปฏิบัติอยู่ 5 ด้าน (ชาลี มณีศรี, 2527, หน้า 64) คือ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการรายงานและการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินจะต้องถือปฏิบัติ และกระทำอยู่ให้เป็นปัจจุบัน และจะต้องทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินมักจะเกิดปัญหาอยู่เป็นประจำ ตั้งแต่ข้อผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงความผิดพลาดทางวินัย ถึงขั้นไล่ออกจากทางราชการ ดังที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการตรวจพบบ่อย ๆ จำแนกเป็นข้อบกพร่องทางการเงิน และข้อบกพร่องทางการบัญชี ดังต่อไปนี้ (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2540, หน้า 5) ข้อบกพร่องทางการเงิน คือ ไม่มีการควบคุมการให้และเก็บรักษาใบเสร็จรับเงิน ไม่จัดทำทะเบียนควบคุมใบเสร็จรับเงิน เบิกจ่ายเงินช่วยเหลือบุตร เงินการศึกษาบุตร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้านข้าราชการ ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมาย ว่าด้วยการนั้น ๆ เบิกจ่ายเงินในบางกรณีที่ไม่มีความหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือกระทรวงการคลังอนุญาต เบิกจ่ายได้โดยไม่ได้ขอความตกลงกับกระทรวงการคลังอนุญาต ให้เบิกจ่ายได้ก่อน เบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณเพื่อทดลองใช้จ่ายตามงบประมาณไปก่อน ได้รับอนุมัติเงินประจำงวด เมื่อได้รับเงินประจำงวดแล้ว จึงเบิกเงินงบประมาณขาดให้ภายหลัง ซึ่งถือว่าเป็นการใช้จ่ายเงินก่อนได้รับอนุมัติเงินประจำงวด ผิดพระราชบัญญัติการงบประมาณ จ่ายเงินไปแล้วไม่ส่งหลักฐานการจ่าย ให้ตรวจสอบภายในระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด และไม่ขอผิดส่งใบสำคัญ เบิกจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ไม่ถูกต้องและเกินสิทธิที่พึงได้รับจากราชการ เช่น คิดค่าปรับคลาดเคลื่อน เบิกจ่ายเงินผิดหมวดรายจ่าย รับเงินรายได้แผ่นดินแต่ไม่ลงรายการในบัญชีของวันที่ได้รับเงินจริง เบิกจ่ายเงินงบประมาณผิดหมวดรายจ่าย หรือผิดแผนงาน มีการโอนเงินประจำงวดผิดพลาดไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณเป็นต้น ข้อบกพร่องทางบัญชี คือ การลงรายการบัญชีไม่ถูกต้อง ลงรายการบัญชีไม่เป็นไปตามคู่มือ

การลงบัญชีที่กระทรวงการคลังกำหนด ลงรายการบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการบันทึกรายการทางบัญชี ไม่บันทึกรายการบัญชีในวันที่รับ - จ่าย เงินจริง และไม่จัดทำทะเบียนคุมเอกสารทางการเงินเป็นต้น

จากข้อสังเกตของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน สรุปได้ว่า ด้านการเก็บรักษาเงินค่าธรรมเนียมการักษาเงินไม่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างสม่ำเสมอ เก็บรักษาเงินไว้เกินวงเงินที่ได้รับอนุญาต เอาทรัพย์สินส่วนตัวไว้ในตู้รับของราชการ เก็บรักษาเงินที่จะต้องคนให้ผู้มีสิทธิไถ่ถอน ด้านการรับเงินและนำส่งเงิน มิได้แต่งตั้งกรรมการคุมเงิน ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยยกเว้นนำส่งหรือเบิกเงินจำนวนมาก ปลอมแปลงใบนำส่ง ด้านการรับเงิน เอาใบเสร็จรับเงินไปเก่าที่เหลือใช้แล้วมาเขียนรับเงินรับเงินรายได้แผ่นดินหรือเงินอื่น โดยเขียนต้นขั้วกับปลายขั้วไม่ตรงกัน รับเงินโดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน รับเงินแล้วไม่ลงบัญชี ไม่จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน เป็นต้น (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 337)

ในส่วนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่าการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชียังมีข้อบกพร่องและผิดพลาดในหลายประการ จากรายงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2543 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2542 และวันที่ 24 พฤศจิกายน 2542 ปรากฏว่าการบันทึกบัญชีเงินสดและรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่เป็นปัจจุบัน การบันทึกบัญชีการรับ จ่ายเงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย ไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินภาษี ณ ที่จ่ายให้ตรวจสอบ มีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างประจำให้ลูกจ้างประจำโดยที่ลูกจ้างมิได้มาปฏิบัติราชการ ภาระทางบัญชีและการจัดทำงบเดือนใบสำคัญไม่เป็นไปตามคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 ข้อ 51 และหนังสือกระทรวงการคลังด่วนมากที่ กค 0502/27531 ข้อ 51 ลงวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2511 เรื่องการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของแผนการผู้เบิก เจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียนส่งใบสำคัญคู่จ่ายให้หน่วยเบิกเกินระยะเวลาที่กำหนด และสรุปผลการตรวจสอบกรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต มาตรา 141 ประจำปีงบประมาณ 2541 ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จากรายงานการปฏิบัติราชการ พบว่ารับชำระเงินบำรุงลูกเสือและเงินบำรุงการศึกษาแล้วไม่นำมาลงบัญชี หรือลงบัญชีต่ำกว่าจำนวนเงินที่รับจริงตามหลักฐาน เงินส่วนที่ไม่ได้ลงบัญชีไม่ได้เก็บไว้ที่เก็บรักษาเงินของทางราชการ ทำให้เงินขาดบัญชี นอกจากนี้ยังจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันแสดงยอดเงินฝากธนาคารไม่ตรงกับเงินคงเหลือในสมุดฝากธนาคาร เบิกเงินอุดหนุนการศึกษาโดย

ไม่มีใบสำคัญให้ตรวจสอบ บันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกับสัญญาการยืมเงินไม่ตรงกับความเป็นจริงและไม่มีเงินสดให้ตรวจนับ เบียดบังเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีบันทึกรายการจ่ายเงินนอกงบประมาณโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย (สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน, 2541, หน้า 71 – 73)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเป็นข้าราชการครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชีของโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานการเงินและบัญชี จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานการเงินและบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 ทั้งนี้เพื่อที่จะนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการศึกษามาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่จะใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินและบัญชี ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มาก
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพในการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12
5. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ดังต่อไปนี้

1. เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อทราบปัญหาในการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12
3. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารระดับสูง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี

คำถามการวิจัย

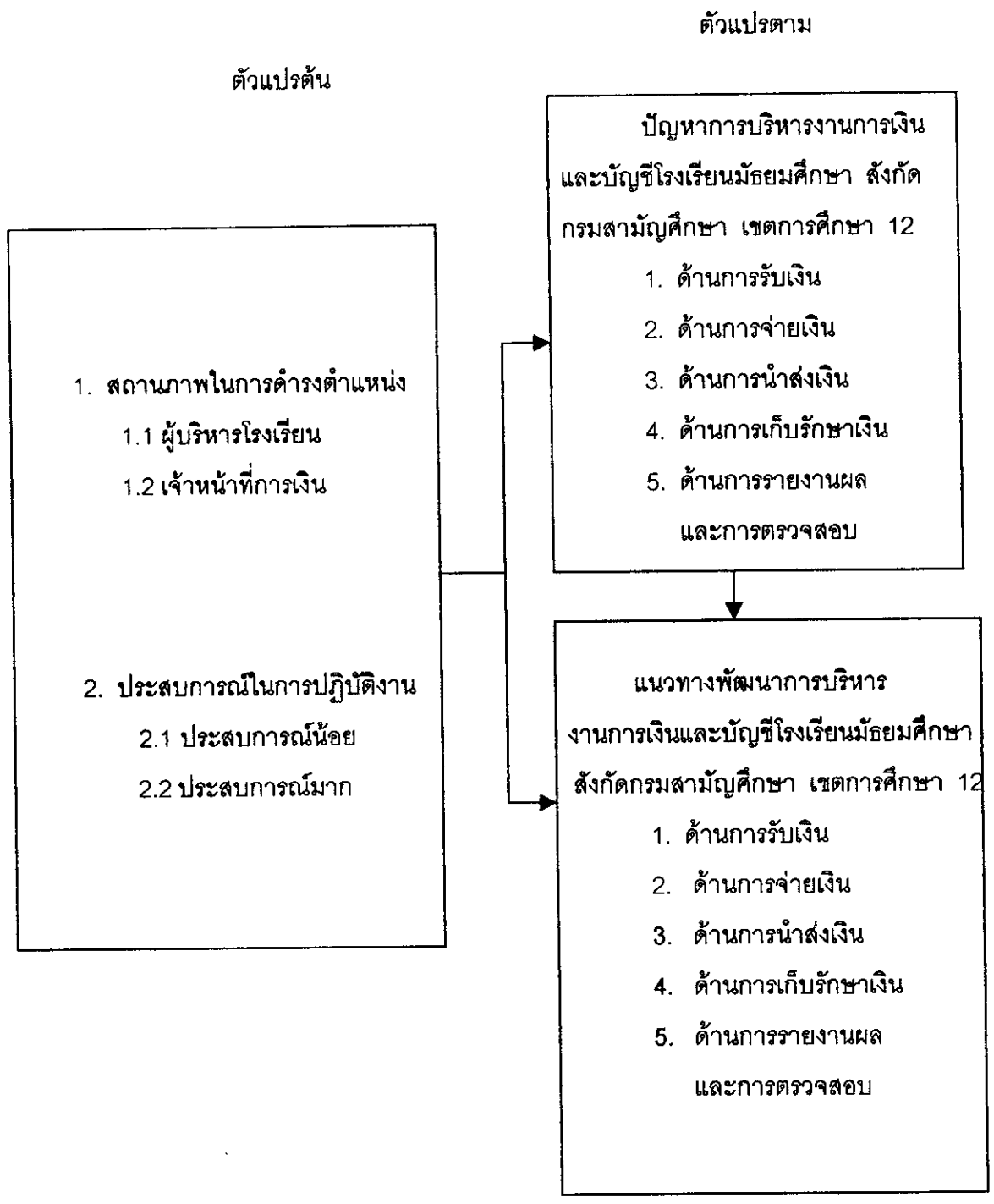
1. ปัญหาการบริหารงานการเงินของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ในด้านการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษา การนำส่ง และการรายงาน และการตรวจสอบ อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่ง เป็นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำแนกตามประสบการณ์ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงิน มีความแตกต่างกันหรือไม่
4. สถานภาพของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีปฏิสัมพันธ์ต่อประสบการณ์ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินหรือไม่
5. แนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานการเงินโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ในด้านการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน และการรายงานผลและการตรวจสอบ มีอะไรบ้าง

สมมุติฐานการวิจัย

1. สถานภาพของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีปฏิสัมพันธ์ต่อประสบการณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12
2. ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีจำแนกตามสถานภาพในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน
3. ปัญหาการบริหารงานการเงินและบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เกิดจากแนวคิดที่ว่า การบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจวิธีการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งด้านการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน การรายงานและการตรวจสอบ ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด สำหรับกรอบแนวความคิดในเรื่องปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานการเงินและบัญชีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ดังภาพประกอบ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 เฉพาะเรื่อง การรับเงิน การจ่ายเงิน การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงิน และการรายงานผลและการตรวจสอบเงิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่การเงินโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 รวมทั้งสิ้นจำนวน 184 โรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียน 184 คน และเจ้าหน้าที่การเงินโรงเรียน จำนวน 184 คน รวมทั้งสิ้น 368 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มจากกลุ่มประชากรในข้อ 2 ซึ่งใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้จังหวัดและสถานภาพเป็นชั้นในการสุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียน 125 คน และเจ้าหน้าที่การเงิน 125 คน รวมทั้งสิ้น 250 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. งานการเงิน หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของการรับจ่ายเงิน ประกอบด้วยเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ

1.1 การรับเงิน หมายถึง การรับเงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ ซึ่งรับจากส่วนราชการ ธนาคาร ข้าราชการและลูกจ้าง หรือบุคคลภายนอก โดยปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ตามที่กระทรวงมหาดคลังกำหนด

1.2 การจ่ายเงิน หมายถึง การจ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงิน โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของเงินประเภทนั้น ๆ

1.3 การนำส่งเงิน หมายถึง การนำส่งเงินที่รับไว้และต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน หรือเงินนอกงบประมาณ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่ให้หน่วยงานนั้น ๆ นำไปใช้จ่ายหรือพักไว้ประการใด

1.4 การเก็บรักษาเงิน หมายถึง การนำเงินแต่ละประเภทที่คงเหลือและเอกสารแทนตัวเงินในแต่ละวัน จัดเก็บในกำปับหรือตู้รับรักษาเงินของทางราชการ หรือการเก็บรักษาเงินโดยการลันที่การรับเงินเพื่อเก็บรักษาหรือการฝากคณะกรรมการเก็บรักษาเงินของอำเภอหรือฝากกับธนาคารตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของเงินแต่ละประเภท

1.5 การตรวจสอบ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่การเงิน ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการตรวจสอบเงินโรงเรียน คณะกรรมการตรวจสอบภายในของจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ถูกต้องตามแผนการใช้จ่ายเงิน และถูกต้องตามระเบียบ แนวปฏิบัติของทางราชการ

2. งานบัญชี หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการบันทึกรายการเงินในสมุดบัญชี ทะเบียนและเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ให้ถูกต้อง ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการบัญชี คือเจ้าหน้าที่ การเงินของโรงเรียนในการรับจ่ายเงินในวันหนึ่ง ๆ เมื่อสิ้นวันหรือหมดเวลารับจ่ายเงินจะต้องบันทึกรายการในสมุดบัญชีและทะเบียนต่าง ๆ รวบรวมหลักฐานพร้อมทั้งจำนวนเงินคงเหลือประจำวันเสนอผู้บริหารโรงเรียนเพื่อนำส่งกรรมการเก็บรักษาเงินต่อไป

3. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

4. ผู้ปฏิบัติงานการเงิน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้านการเงิน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

5. เงินงบประมาณ หมายถึง เงินที่ทางราชการจัดสรรให้แก่ส่วนราชการและอนุญาตให้จ่ายและกอนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์ในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายของส่วนราชการ 7 หมวดคือ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าตอบแทน ใช้อย และวัสดุ หมวดค้ำสารานุปโภค หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดรายจ่ายอื่น

6. เงินนอกงบประมาณ หมายถึง เงินที่ปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนอกเหนือจากเงินงบประมาณ เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินงบคืน สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินบำรุงการศึกษา เงินลูกเสือ เงินเนตรนารี เงินยุวกาชาด เงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ เงินประกันสัญญาเงินภาษาหัก ณ ที่จ่าย เงินอุดหนุนการศึกษา เงินโครงการส่งเสริมอาชีพอิสระ

7. เงินรายได้แผ่นดิน หมายถึง เงินที่โรงเรียนจัดเก็บ หรือรับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรม หรือนิติเหตุและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณบัญญัติไม่ให้นำไปใช้จ่าย หรือหักไว้เพื่อการใด ๆ เงินรายได้แผ่นดิน ได้แก่ เงินค่าขายของเบ็ดเตล็ด เงินค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ด เงินค่าปรับอื่น ๆ เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน เงินชดใช้ค่าเสียหายจากการละเมิด เงินรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เงินค่าขายอาคารราชพัสดุและที่ดิน

8. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 184 โรงเรียน

9. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานการเงินในขณะดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 จำแนกเป็นประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มาก โดยนำจำนวนปีในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้จากการสอบถามครั้งนี้ มาหาค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ย = 9 ปี) กลุ่มที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยคือกลุ่มประสบการณ์น้อย และกลุ่มที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยคือกลุ่มประสบการณ์มาก

10. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการเงินเจ้าหน้าที่การเงิน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 12 จำแนกเป็น ประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มาก โดยนำจำนวนปีในการปฏิบัติงาน ของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียน ที่ได้จากการสอบถามครั้งนี้ มาหาค่าเฉลี่ย (ค่าเฉลี่ย = 9 ปี) กลุ่มที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยคือกลุ่มประสบการณ์น้อย และกลุ่มที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยคือกลุ่มประสบการณ์มาก